

Vyvěšeno dne: 23. 7. 2026

Svěšeno dne: 6. 8. 2026

Adéla Žemlová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Dr. rer. oec. Ing. Vítězslav Hálek, Ph.D., MBA**, bytem Nezvalova 423/8, Hradec Králové, zast. Mgr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Křižíkova 52/48c, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 427/16, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2026, č. j. 8 A 177/2025-38,

t a k t o:

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í:

1. Vymezení věci

[1] Kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti v záhlaví označenému usnesení, kterým Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) odmítl jeho žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, a to podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[2] Stěžovatel je znalcem v oboru ekonomika. Žalovaný s ním oznámením ze dne 16. 10. 2025, č. j. MSP-2/2025-OSZTSKZT/10, zahájil správní řízení o zrušení oprávnění vykonávat znaleckou činnost z důvodu opakovaného porušení povinnosti vykonávat znaleckou činnost s odbornou péčí, a to podle § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o znalcích“).

2. Rozhodnutí městského soudu

[3] Stěžovatel se žalobou na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného domáhal toho, aby městský soud žalovanému uložil povinnost zdržet se přezkumu konkrétních stěžovatelem vyhotovených znaleckých posudků. Dané znalecké posudky již žalovaný jednou přezkoumal a uložil stěžovateli pokutu, nyní tak dochází k porušení zákazu dvojího trestání. Podle stěžovatele žalovaný nemá oprávnění přezkoumávat odborné závěry znaleckých posudků. Na skutečnost, že není oprávněn posoudit správnost závěrů vyplývajících ze znaleckého posudku, sám žalovaný v jiné souvislosti upozornil, a to v přípisu za dne 17. 12. 2024, kterým reagoval na žádost soukromé osoby o přezkoumání znaleckého posudku. Žalovaný tak neoprávněně převzal roli revizního znalce, což mu zákon o znalcích neumožňuje.

[4] Městský soud se nejprve zabýval tím, zda je žaloba přípustná. Zdůraznil, že stěžovatel nezákonný zásah spatřoval v tom, jakým způsobem žalovaný vykonává dohled nad znaleckou činností, nepochybně však, že by tento dohled mohl provádět. Podle městského soudu stěžovatel nenapadal zahájení a vedení správního řízení, ale způsob, jakým jej žalovaný vede. Městský soud odkázal na § 35 odst. 2 zákona o znalcích, ze kterého vyplývá, že orgán dohledu je oprávněn posuzovat věcnou správnost znaleckého posudku. Stěžovatel si musí být vědom toho, že jeho znalecká činnost může být předmětem kontroly, která pro něho může být zatěžující. Takovou kontrolu však musí snést každý znalec. Správní řízení bylo zahájeno v souladu se zákonem a subjektivní vnímání stěžovatele tohoto řízení jako protizákonného na tomto závěru nic nemění. Stěžovatel může své námitky vůči průběhu řízení i jeho závěrům uplatnit v rámci tohoto řízení, případně v opravných prostředcích proti rozhodnutí, kterým toto řízení skončí. Z žaloby nevyplývalo, že by stěžovatel musel konat něco, co po něm ze zákona nelze požadovat. Samotný způsob vedení správního řízení nezákonný zásah do stěžovatelových práv nepředstavuje. Stěžovatel se může bránit žalobou proti rozhodnutí o zrušení jeho oprávnění vykonávat znaleckou činnost, proto městský soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 85 s. ř. s. odmítl.

3. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a replika

[5] Usnesení městského soudu napadl stěžovatel kasační stížností, v níž navrhl zrušení napadeného usnesení a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Podle stěžovatele městský soud nesprávně posoudil povahu zásahu, neboť stěžovatel za nezákonný zásah nepovažoval samotné zahájení správního řízení, ale nezákonný výkon dohledu ze strany žalovaného. Žalovaný provádí odborný a metodický přezkum znaleckých posudků mimo rámec své zákonné působnosti a na základě tohoto nezákonného přezkumu zahajuje správní řízení. Žalobou proti budoucímu správnímu rozhodnutí nelze odstranit to, že žalovaný provádí dohled nezákonně. Oznámení o zahájení správního řízení obsahuje hodnocení znaleckých posudků a předjímá porušení povinnosti postupovat s odbornou péčí, což zasahuje do profesní reputace stěžovatele. Stěžovatel namítá, že pokud by musel čekat do rozhodnutí o odejmutí znaleckého oprávnění, nemohl by po jeho právní moci vykonávat znaleckou činnost. Zásah žalovaného by tedy nebylo možné napravit v rámci žaloby proti uvedenému rozhodnutí. Ani úspěšné napadení rozhodnutí o odejmutí znaleckého oprávnění nemůže zpětně napravit zásah do profesní reputace stěžovatele a jeho postavení na trhu, s touto argumentací se městský soud nevypořádal. Žalovaný může kontrolovat dodržení povinností, nikoliv hodnotit věcnou správnost odborných znaleckých závěrů. Žalovaný se svým postupem podle stěžovatele pasuje do pozice revizního znalce bez opory v zákoně.

[7] Usnesení městského soudu má stěžovatel za nepřezkoumatelné, jelikož mechanicky aplikuje na stěžovatelův případ judikaturu, která není přílehlavá. Městský soud bagatelizoval to, že zrušení znaleckého oprávnění je pro znalce nejcitelnější sankcí a některé znalecké posudky již byly předmětem správního trestání, proto dochází k porušení zákazu *ne bis in idem*. Napadené usnesení také přehlíží materiální dopady jednání žalovaného na stěžovatele. Stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2026, č. j. 4 As 204/2024-52 (ve znění opravného usnesení ze dne 19. 6. 2026, č. j. 4 As 204/2024 - 61), kde zdejší soud dovodil, že je správní orgán oprávněn posuzovat toliko přezkoumatelnost znaleckého posudku, nikoliv však věcnou správnost odborných závěrů. Postup městského soudu přímo odporuje požadavkům uvedeného judikátu.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že jeho oprávnění k dohledu nad výkonem znalecké činnosti upravuje § 35 odst. 1 zákona o znalcích, samotný rozsah dohledové činnosti vyplývá z odst. 2 téhož ustanovení. Žalovaný při výkonu dohledové činnosti postupoval plně v souladu se zákonem a v jeho mezích. Napadené jednání žalovaný nepovažuje za zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Zásahová žaloba představuje subsidiární prostředek ochrany, případný zásah spočívající ve výkonu dohledové činnosti by byl napravitelný v rámci žaloby proti správnímu rozhodnutí. Napadené usnesení městského soudu je plně přezkoumatelné, nesouhlas stěžovatele se zaujatými závěry nepřezkoumatelnost ani nezákonnost tohoto rozhodnutí nezakládá. Nadto zánik znaleckého oprávnění není správním trestem, ale opatřením nápravné povahy, proto nedochází ani k porušení zásady *ne bis in idem*. Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[9] Stěžovatel v replice k vyjádření žalovaného zopakoval svou argumentaci uplatněnou v kasační stížnosti a zejména opětovně poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 204/2024-52, se kterým jsou závěry městského soudu v rozporu. Dále upozornil na stanovisko žalovaného zaujaté v již zmiňovaném přípisu ze dne 17. 12. 2024, ze kterého dovozuje, že sám žalovaný popřel svou pravomoc posuzovat správnost odborných závěrů znaleckého posudku.

4. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo, je řádně zastoupen a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Nejvyšší správní soud proto přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti, z důvodů v ní uvedených. Ověřil při tom, zda toto usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, a dospěl k následujícímu závěru.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Na úvod Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatel podal kasační stížnost proti usnesení, kterým městský soud žalobu odmítl. V takovém případě lze v souladu s § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Předmětem přezkumu je tak zákonnost odmítnutí žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného.

[13] Nejvyšší správní soud dále zdůrazňuje, že s ohledem na odmítnutí žaloby pro její nepřipustnost městský soud vůbec nemohl přistoupit k jejímu meritornímu projednání. Městskému soudu proto nelze vyčítat, že se podrobně nepořádal se všemi žalobními tvrzeními stěžovatele,

neboť to by bylo jeho povinností až v případě věcného přezkumu žaloby. Nejvyšší správní soud dále připomíná, že z rozsudku rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, č. 3687/2018 Sb. NSS, *EUROVIA CS* (tento rozsudek rozšířeného senátu byl následně zrušen nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, ovšem z jiných než pro tuto věc relevantních důvodů a v této části na něj navázala i další rozhodnutí zdejšího soudu, viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2019, č. j. 1 Afs 458/2018-42, č. 3965/2020 Sb. NSS, ze dne 11. 9. 2025, č. j. 2 As 86/2025-21 nebo ze dne 28. 5. 2026, č. j. 3 As 157/2025-38), vyplývá algoritmus, který je potřeba při přezkumu zásahové žaloby dodržet. Podle vymezeného algoritmu si musí soud v první řadě ozřejmit, jaké jednání žalobce označuje za nezákonný zásah, a následně musí zkoumat, zda, kdy a za jakých událostí se popsané jednání odehrálo. V návaznosti na žalobní tvrzení může soud dospět k závěru, že je zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě nezákonným zásahem z povahy věci být nemůže, např. proto, že napadené jednání nijak nezasahuje do právní sféry žalobce. V takovém případě je na místě žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť chybí podmínka řízení spočívající v plausibilním tvrzení nezákonného zásahu.

[14] Nejvyšší správní soud nesouhlasí s tvrzením stěžovatele, že městský soud nesprávně posoudil povahu zásahu, neboť stěžovatel za nezákonný zásah nepovažoval samotné zahájení správního řízení, ale nezákonný výkon dohledu ze strany žalovaného. Právě tímto způsobem městský soud tvrzení uvedená v žalobě vyložil. V bodě 34. odůvodnění napadeného usnesení městský soud výslovně uvedl následující: „*Dle soudu tak žalobce napadá nikoliv samotné zahájení a vedení řízení, ale způsob, jakým jej žalovaný vede.*“ Městský soud zjevně povahu zásahu posoudil tak, jak jej nyní stěžovatel vymezuje i v kasační stížnosti, tedy nikoliv jako zahájení správního řízení, ale jako výkon dohledu. Je však potřeba korigovat závěry městského soudu, jelikož stěžovatelem popsané jednání nezákonným zásahem být nemůže, neboť zásah spočívající toliko ve výkonu dohledu nijak nezasahuje do právní sféry stěžovatele, proto bylo na místě žalobu odmítnout právě podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud připomíná, že smyslem ochrany prostřednictvím zásahové žaloby není napadat jednotlivé úkony činěné v rámci probíhajícího správního řízení. Zásahová žaloba naopak představuje prostředek ochrany tam, kam nedosáhne ochrana podle § 65 a násl. s. ř. s. a zároveň chrání před akty a úkony veřejné správy, které jsou způsobitelné zasáhnout sféru jednotlivce a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS, *Olomoucký kraj*). Prostřednictvím zásahové tak nemají být přezkoumány jednotlivé procesní úkony správního orgánu, které zpravidla směřují k vydání rozhodnutí a samy o sobě nepředstavují zásah do práv žalobce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2006, č. j. 8 Aps 2/2006-95). Ostatně i Ústavní soud potvrdil, že proti procesním úkonům správního orgánu, které dotčenou osobu nemohou zasáhnout samostatně, je možné poskytnout soudní ochranu až prostřednictvím žaloby proti rozhodnutí správního orgánu (nález Ústavního soudu ze dne 14. 1. 2020, sp. zn. III. ÚS 2383/19, N 6/98 SbNU 39). Judikatura však dovodila, že zásahová žaloba může sloužit jako ochrana i proti úkonům ve správním, resp. daňovém řízení. Typickým nezákonným zásahem tak může být např. daňová kontrola (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2005, č. j. 2 Afs 44/2004-110, č. 735/2006 Sb. NSS, *Lesy Vysší Brod*), ale také třeba místní šetření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2016, č. j. 5 Afs 7/2011-799). Nicméně úkon, který je zásahovou žalobou napadán, musí dosahovat určité intenzity – zasahovat do právní sféry žalobce.

[16] Stěžovatel však intenzivní zásah do své právní sféry vůbec netvrdil, naopak se zásahovou žalobou domáhal zabránění zcela standardního výkonu dohledu ze strany žalovaného, který mu zákon výslovně svěřuje (viz § 35 odst. 2 zákona o znalcích), aniž by namítal vybočení ze zákonných mezí při tomto dohledu. Nejvyšší správní soud má za to, že v nyní posuzované věci žalobou napadený úkon (tj. výkon dohledu) do právní sféry stěžovatele nezasahuje, neboť se jedná o naprosto běžnou součást správního řízení, u níž stěžovatel ani nenamítá, že by byla jakýmkoliv způsobem excesivní či invazivní. Nejvyšší správní soud upozorňuje, že stěžovatel (jakožto znalec) má povinnost vedení správního řízení strpět.

[17] Pokud jde o odkaz na rozsudek zdejšího soudu č. j. 4 As 204/2024-52, je potřeba zdůraznit, že ten posuzoval dříve účinnou právní úpravu a vycházel ze zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, nikoliv z nyní účinného zákona o znalcích. Tato předchozí právní úprava stála na zcela jiných východiscích pro výkon dohledu, proto nelze závěry zaujaté v této věci ani přeneseně aplikovat na nyní posuzovaný případ. Obdobné lze poznamenat také k přípisu žalovaného ze dne 17. 12. 2024. Z celkového kontextu přípisu je patrné, že žalovaný reagoval na žádost soukromé osoby o posouzení správnosti konkrétního znaleckého posudku a stěžovatel tak tento přípis významně dezinterpretuje. Žalovaný nezpochybnil svou pravomoc k výkonu dohledu nad znaleckou činností ve smyslu § 35 zákona o znalcích, pouze upozornil, že na základě individuálních žádostí soukromých osob a pro jejich soukromé účely věcnou správnost konkrétního znaleckého posudku neposoudí. Ani tyto skutečnosti uvedené stěžovatelem důvodnost zásahové žaloby (resp. kasační stížnosti) nezakládají.

[18] Na výše uvedených závěrech o neexistenci zásahu do právní sféry stěžovatele ničeho nemění ani tvrzení o porušení zásady *ne bis in idem* a zásahu do profesní reputace stěžovatele, jelikož ta směřují mimo rozsah nyní prováděného přezkumu. Stěžovatel totiž svou žalobou a následnou kasační stížností brojil pouze proti dílčímu aspektu správního řízení, a to proti přezkumu věcné správnosti jednotlivých znaleckých posudků, čemuž odpovídal také záporní petit formulovaný v žalobě. Naopak vůči zásahu spočívajícím v zahájení správního řízení (resp. jeho vedení) jako celku se stěžovatel výslovně vymezil a uvedl, že zásah spatřuje právě ve způsobu výkonu dohledu. Současně nelze pominout, že zásahy vymezené nad rámec žaloby by vůči stěžovateli mohly nastat jen v důsledku rozhodnutí o zrušení oprávnění vykonávat znaleckou činnost. Až tímto rozhodnutím by mohlo býtasaženo do namítaných práv stěžovatele, neboť samotné vedení správního řízení do profesní reputace stěžovatele nezasahuje, ani neodporuje zásadě *ne bis in idem*. Právě uvedené však stěžovatele nijak nezbavuje možnosti uplatnit uvedenou argumentaci v žalobě proti rozhodnutí, které může být výsledkem nyní vedeného správního řízení.

[19] Stejně jako městský soud Nejvyšší správní soud shledal důvody k odmítnutí zásahové žaloby, jelikož stěžovatelem tvrzené jednání nijak nezasahuje do jeho práv. Závěry městského soudu sice bylo nutné mírně korigovat, přesto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené usnesení z hlediska zákonnosti ob stojí [viz § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.].

5. Závěr a náklady řízení

[20] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl (výrok I.)

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Úspěšnému žalovanému, jemuž by jako jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu

nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 23. července 2026

L. S.

JUDr. Viktor Kučera v. r.
předseda senátu